

OSADZIĆ (254) *vb pf*

-s-, -f- (230), -f- (22), -fz-, -sz- (2).

o *jasne*; -sa- (191), -sã- (41); -sã- *GliczKsiąż*, *SkarJedn* (3), *SkarŻyw* (13), *BielSjem*; -sa- : -sã- *BibRadz* (11:2), *BielKron* (66:12), *BielSpr* (4:3), *BudBib* (4:1), *StryjKron* (21:5).

inf osadzić (37). ◇ *fut* 1 sg osadzę (2). ◇ 3 sg osadzi (16). ◇ 1 pl osadzim (1). ◇ 3 pl osadzą (1). ◇ *praet* 1 sg m osadziłem (2). ◇ 2 sg m osadziłeś, -ś osadził (2). ◇ 3 sg m osadził (92). *f* osadziła (3). ◇ 3 pl m pers osadzili (29). ◇ *plusq* 3 sg m był osadził (3) *Leop*, *BielKron* (2), osadził był (2) *BibRadz*, *WujNT*. *f* była osadziła (1). ◇ 3 pl m pers byli osadzili (1). ◇ *imp* 2 sg osádz (1). ◇ *con* 2 sg m byś osadził (1). ◇ 3 sg m by osadził (6). *f* by osadziła (1). ◇ 3 pl m pers by osadzili (7). ◇ *con praet* 3 sg m by był osadził (3). ◇ *impers praet* osadzono (5). ◇ *part praet act* osadziwszy (38).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI – XVIII w.*

1. Zapelnąć (64) :

a. *Istotami żywymi; zasiedlić, zaludnić; (col)locare Miech, Vulg, PolAnt, JanStat; frequentare Cn [w tym: co (51); kim (46)] (62) : Zleé flugi zle pogubi/ a fwą winnicę ofadzi ijnymi oráčzi [vineam suam locabit agricolis aliis Vulg Matth 21/41; naymie a poruczy inszym winogrodnikom Leop; naymie WujBib] OpecŻyw [61]; HERmes Egipski mędrzec [...]. Ten fto á ofm wfi ofadził BielŻyw 96; MiechGlab 45; RejKup x5; MurzNT Matth 21/41; to ssie okazało, ysz pan Striy, tak na swem iako na nassem Zagozdzie ossadził ZapWar 1551 nr 2684; GliczKsiąż N7v; Dobrze náfzy pánowie ten grod [= piekło] ofádzili. Wierz mi że tám niemáło rozmáitých ftanow/ Krolow/ kfiáząt rozlicznych/ nawięcey káplánow. RejWiz 161, 36v, 38; Leop 4.Reg 17 arg; zbytnie álbo zuchwále kroliki wypędził [papież Sykstus IV] á dobrymi ofádził. BielKron 189v; Ninus nád rzeką Tygrys miáfto zbudował Niniwe/ [...] Ofádził ie ludem Afyriyskim y inemi narody. BielKron 268; [Henryk Brodaty] Z Opátowá wygnáł zakonniki Templáry á ofádził fwemi przywiodfzy ie z Lubufsá z przyzwolenim Bolefławá. BielKron 360; áby Wáfáfkiego Woiewodę wygnáli y z ludem iego/ á ludźmi dobrymi Polaki/ Rufiá/ álbo Węgry ofádzili BielKron 386; Ktorą to Kráinę ná przodku Pan Bog błogofławił Adámowi y potomftwu iego/ y Anioły ofádził BielKron 466, 240v, 249, 279, 296v, 326v (13); RejAp 97, 117v; A rozumie też temu/ iz tym káfkołem/ tho iefth złościwym á niewiernym narodem ludzkim/ im go nawięczey námnoży/ tym nalepiey może [czart] ofádzić ciemne kroleftwo fwoie RejPos 52v, 43v, 53, 53v, 239, 288, 329v; Kiedy chcesz ftáynią ofádzić/ Małz fie pirwey miefzká rádźić. RejZwierc 237v; SkarJedn 384; [Romualdus] kłáfztorow wiele oboiey płci fundował/ y bráćią ofadził. SkarŻyw 574, 250; A iżby ták pufta ich kráiná nie zoftálá/ Mázurámi y Polaki z ktorymi fię potym Ruífacy dla przyległoſli [!] pomiezfáli/ Podláfze ofádził. StryjKron 340, 11, 447; WerKaz 274; Niewiáfá/ dziewká/ wnidzie ná gorę by kozá/ [...] Ofadzim nimi gory/ niech zamki muruiá BielSjem 18; Anioły duchy czyftemi/ ofádziłes niebo imi/ by ná cię pátrzáli/ á w chwale fię twey rádowali. ArtKanc 13; GostGosp 26, 40; GrabowSet T2; kmiećie/ którzy [...] do miałt y miałteczek wćiekáią [...]/ áby byli przywroceni/ pod winámi Królewfićiami: álbo niechay będą przypędzeni pufté role inémi do tégo godnémi ná mieyfćá fwé ofádzić. SarnStat 663, 187, 209; SkarKazSej 702b [2 r.]; Infy zwierz Pan Bog tu ná ſwiát wprowadził/ Ktorem z początku ziemfki grunt ofádził. KlonFlis C.*

Zwroty: »osadzić puste krainy, pustynie« [szyk *zmienny*] (1:1): A człowieká nędznego ná tho był náfádził/ Aby ony puftynie im záfie ofáfdził. *RejWiz* 116v; ofáfdziłem ia tobie Krołu Podolńkie puftie kráiny/ nápełniłem ludźmi/ oraczmi/ Miáfteczki/ Wśiámi Rułkie puftynie *OrzRozm* R4.

»nowáf osadzić wołáf« (1): Tu Ceres nowáf ofáfdziłáf wołáf/ Opuściwífzy táf Sycyliyfńką roláf. *KlonFlis* Cv.

Szereg: »osadzić, (a) nápełnić« [szyk 1:1] (2): *OrzRozm* R4; ále fie przyłzedł ítáfáf [Pan]/ áby nápełnił á ofáfdzić [!] krolełtwo fwoie niebiełkie/ á rozłzyrzył łlawę śwíetáf y możność íego. *RejPos* 26.

W przen (3) : Otho wneth ofáfdziłáf [bestyja] gory ony nowemi bluźnirłtwy/ przywáfzcfáfáf rozłiczne mocy ludziom vmáfłym *RejAp* 111v; wytręćić á wyrzucić íe muśi z onego powołáfia fwoiego/ á ofáfdzić to ludem ínym *RejPos* 239; A on wáf iáfowity/ [...] niczym ínfzym rychley nie miáf ofáfdzić ciemnego krolełtwáf fwoiego/ íedno rołterkiem á niezgodáfmi rozłicznemi śwíatáf tego *RejPos* 333v.

a. Obsadzić dookoła (3) :

Zwrot: »osadzić stoł [kim]« (3): [Pan Jezus] ofáfdził íthoł fwoy prołtaki/ wiełniáfki/ rybitwy/ Láfáfzrem/ Záfcheufzem/ Máftheufzem/ Máfđáflenáf *RejPos* 159v, 159v, 160.

b. Obsadzić drzewami, roślinami [czym; w tym: co (1)] (2) : Przyłzli potym do domku áno ogrodzono/ Onym nádobnym płótem drzewki ofáfdzono/ Káfłtáfny/ wíęc Figáfmi/ wíęc Pomoráfńcfáfmi/ Rozłicznymi Sliwkáfmi fpołu z Brołkwiniáfmi. *RejWiz* 64v; Ziemię wním [w rajuf] wcfzýnił [Bóg] wyłokáf/ piękńáf [...] y zioły íáf/ kwíáfy wonnemi/ y piękńemi/ táfże y drzewy rozładzonemi/ z owocy przewybornemi/ ofáfdził. *SkarŻyw* 259.

2. wojsk. Obstawić, obsadzić; obwarować, umocnić; imponere praesidium *Mącz, PolAnt, Vulg; custodire, firmare praesidium Vulg, PolAnt; adhibere custodiam Miech; collocare, vincere Mącz; praeoccupare PolAnt; praesidere Vulg [w tym: kogo, co (98); kim, czym (63)] (103) : OpecŻyw [162];* Pothym Ianuenłes Włochowie miáfłto ích znáfieníte Kaphę ímieniem, w kráfnie Przekołńkiey otrzymáfłzy łobie przywáfzcfáfłzy y fwymy ofáfdzili. *MiechGlab* 40, 15, 40; yz mayáf Turcfi the wołáf wíacz moráfłńką Zyemię ze włzitkym yzbi yáf ossadzyły tam y połzly kv Wyednyv *LibLeg* 11/45; *Leop 2.Mach* 12/18; Izráfelczycy włęknáfłzy íię ofáfdzili miáfłtáf fwe. *BibRadz Iudith* 4 arg; A przetoż rozefłáli po włzytkich gráfnicach y miáfłteczkach Sáfmaryíey/ [...] áby ofáfdzili włzytki wierzchy gor/ á miáfłteczkáf mury záfpráfowáfłi żeby łpíze dla walki przygothowáfłi *BibRadz Iudith* 4/3, *Iudith* 3/8, *1.Mach* 6/50, 11/66, *2.Mach* 12/18; Pięć krolow łkryli fie do íáfmy w mięfcie Máfcedáf. Powiedzyano o nich Iozue/ kazał íe záfłáfć káfmiem á ofáfdzić ítrożáf/ áby nie wylzli *BielKron* 47v; Olbrycht ofáfdziwłzy Schwinfurt y íne zamki wyíeđdzał do Sáfłkiey ziemię *BielKron* 237v; wyíechał Míełzko z Kráfowáf do Polłki [...] ofáfdziwłzy tháfás łynem Bolełłáfem á bráfem Henríkiem. *BielKron* 356v, 54, 55, 106 [2 r.], 181v, 192 (40); Praesidium collocare in urbe, Ofáfdzić miáfłto draby. *Mącz* 196d; Ponere praesidium in aliquo loco, Ofáfdzić zołnierzmi opáfłrzyć obronáf. *Mącz* 309d; Praesidium oppido imponere, Słufżebnemi ofáfdzić. *Mącz* [380]c, 496d; *RejPos* 283; *RejZwierc* 185v; Ktory nierowny lud ma przeciw nieprryáfcielłkiemu [!]/ ofáfđ mężnemi y zbroynemi ludźmi thwoy práwy rog przeciw nieprzyáfcielłkiemu lewemu/ á fwoy lewy ofłż od nieprzyáfcielłkiego práwego po łtronie fwoiego woýłkáf. *BielSpr* 36, 14, 19, 48, 56v; *BudBib 1.Mach* 9/51, *2.Mach* 12/18; Íáfko Bífkupi z drugimi

Ofobami Duchownymi. Piłatá o to prošili By grob Páńki ofádźili. Z iego dworu żołnierzami Zá ich pieniądze łtroźami. *MWilkHist* A4; Potym Krol woýłko rołpušcił gránice żołnierzami ofádźiwłzy *StryjKron* 747, 66, 170 [2 r.], 477, 497, 597 [2 r.] (16); *Phil* C; W Dámáľzku/ narodu onego łtárołtá krolá Arey/ ofádźił był łtraźá miáłto Dámáľceńłkie/ chcąc mię poimác *WujNT* 2.*Cor* 11/32.

Zwoty: »armatą osadzić« (1): Bo gdy Iulius Cefarz Hiłpániá y włzyłtko práwie Morze Miedzyziemłkie Gades/ y Ocean/ poráźiwłzy Warroná Hetmáná Pompeiułłowego/ łwoiá Armatą ofładźił y opánował *StryjKron* 66.

»osadzić dobrze« (5): *LibLeg* 10/148, 11/13; Konrad ofádźił dobrze Gdańłko *BielKron* 363, 315, 412.

»osadzić mocno, mocno« [*szyk zmienny*] (2:1): Tegoź roku Cefarz pušcił łie z Bárchioná wodá do Afriki z ludem niemáłym/ tám Thunis y zamek goletę mocá wźiáł/ y mocno łwymi ofádźił *BielKron* 212v, 188v, 216.

»osadzić strzelbą, kopanim« [*w tym: strzelbą i kopanim* (1)] [*szyk zmienny*] (7:1): Kúrferłth ofádźił brzeg łtrzelbą/ broniąc mu [*cesarzowi*] przepráwy przez rzekę *BielKron* 229; Gdy przyćiągli nád rzekę Drwiącą/ ofádźili łwoy brzeg Prułowie łtrzelbą y kopánim/ mołthy pokáźiwłzy *BielKron* 383v, 250, 308v, 442; *BielSpr* 7v.

Szeregi: »osadzić i opanowác« (1): *StryjKron* 66 *cf* »armatą osadzić«

»osadzić a opatrzyć« (2): *BielKron* 366v; K temu tełz y miáłto Betłurę opráwił/ y Gazerę y zamek/ ofádźiwłzy łe słuźebnemil/ á opátrzywłzy łpiźá [*et posuit in eis exercitus et apparatus escarum*]. *BudBib* 1.*Mach* 9/52.

»oprawić a (i) osadzić« (2): *LibLeg* 11/13; Pofiadł tedy Eczech miáłto y zamek [...]/ przy ktorých teź był kłáľtor murowány kthory opráwił y ofádźył łtrzelbą *BielKron* 308v.

W przén (2) : [*Bóg*] Oblókl łye w noc/ łwą łtołicę mgłami ofádźił/ Chmury wkołó/ y ogromné burze zgromáđził. *KochPs* 23; Y zámknáł [*Pan Bóg*] Ray/ á łtráźá Aniellką y mieczmi ognłtymi wrotá iego ofadźił. *SkarŻyw* 262.

3. Obsadzić kimś jakiś urząd, powierzyć komuś jakieś stanowisko [*co; w tym: kim* (11)] (13) : pomniác ná óny obietnice ktoreš obiecował Dawidowi łludze łwemu y potomkom iego łz łiem miáł znárodu żywotá iego ofádźić krolewłki łtołec iego. *RejPs* 199v; *Leop* VVv; Iełliby łam Káľztellan chorował/ thedy mieyłce łwoie moźe człowiekiem godnym ofádźić. *UstPraw* D2v; *SkarJedn* 229; Co on [*syn króla*] wiernie wypełnił/ y hoynie krolewłką łzczodrołliwošciá w košćiele onym łłufzbę Boźá opátrzył y nádał/ y godnymi káplány ofadźił. *SkarŻyw* 528; Bom tego pewná/ że Bog o tym ráđzi/ Iáko Polłki Thron łynem twym ofádźi. *GrochKal* 15; *SkarKaz* 453b, 608b; *SkarKazSej* 681b.

Zwoty: »osadzić [*kim, ile*] konil« = *wystawić oddział jezdnych* [*szyk zmienny*] (2): Teraz thedy zářecz łię Krolowi Alłfyriyłłkiemu pánu memu á ła dam tobie dwa tyłiácá konil/ bęđziełzli łe łam moğł ofadźić łezdnełmi [*si potueris dare tibi equitantes super eos*]. *BibRadz* *Is* 36/8; Rotmiłtrze záłie towarzyłze przyimuiá ná poczty/ iáko kthory wiele Koni moźe ofádźić s łłuźebnikil łwemil. *BielSpr* 70.

»osadzić poczet« [*szyk zmienny*] (2): A biedá więc po trzy kroć bywa tey koronie/ Ktora ták nęđznie łtoi w tákowej obronie. Pátrzyáźe ná owego/ ktorý ná południe/ Ofádźił teź łwoy poczet/ iákoš

widział cudnie. *RejWiz* 173; *Zołnierz*, który pieniądze bierze, bądź ośiádły, bądź nie ośiádły, który pocztu nie ofádzi, wedle tego iáko brał, *tám diu in carcere detineatur. SarnStat* 437.

4. *Osiedlić, ulokować, umieścić, postawić; ponere Vulg; collocare Mącz; constituere PolAnt; locare JanStat* [kogo, co] (27) : *Collocare rusticum in agro, Ofádzić Kmiecía. Mącz* 196d.

osadzić gdzie [w tym: w czym (11), na czym (9), „gdzie” (2), „tam” (2), „tu” (1)] (25): *ZapWar* 1529 nr 2536; *RejPs* 138v, 217; *RejWiz* 38v, 194; *Leop* 4.Reg 17/6; *UstPraw* C4v; á wydzieray lie kędy możefz s tey opieki iego: ábowiem iefli lie nie obaczyłz/ pewnie cie ofádzi w kroleŃtwie wiecznych ciemności fwoich. *RejPos* 27, 115, 200; *BudBib* 1.Mach 3/36; Bog íam przez [!] Piotrá S. w Rzymie Papieżá ofadził *SkarJedn* 207; Bo Iozeph [...] wziął oycá z wŃytkim domowŃtwem do Egiptu/ y ofadził ie ná ziemi co nalepfzey *SkarŻyw* 349, 231, 258, 481, 557, 600; *StryjKron* 507; *OrzJan* 101; gdyż ługi tákié niewolné pan może gdzie chce ofádzić *SarnStat* 647; Ale kiedy w práwie Niemieckim kmiéc íiedzi/ tákowy vćiéc álbo odyŃ nie może/ iedno przedawŃzy dźiedzínę/ álbo ná mieyfcu fwym kmiécía tákże bogátęgo ofádziwŃzy *SarnStat* 657; *SkarKaz* 162a, 245a, 606a.

W przeciwstawieniu: »wygnać ... osadzić« (1): [Karolus Wielki] Sáráceny z Ieruzálem y z Hiszpániey wygnał á KrzeŃciány ofádził. *BielKron* 170.

Szereg: »wprowadzić i osadzić« (1): ktory [Jozue] wprowadził y ofadził lud Boży w ziemi obiecáney *SkarŻyw* 557.

5. *Mianować na stanowisko, urząd* [kogo] (1) : A iefli Niemieckim kŃztałtem [prawa], tedy Wóytá y ízeŃc PrzyŃięźników ofádzi, y práwo zágaí, álbo obwoła, kto ma ípráwować co, áby ípráwował. *SarnStat* 1276.

6. *wojsk. Postawić, zostawić, umieścić (o załodze, straży); ponere milites, relinquere in praesidio Vulg; ponere praesides, praesidio tenere PolAnt* [kogo] (17) :

osadzić gdzie [w tym: w czym (6), około kogo, czego (4), na czym (2), przed czym (1)] (13): *Leop* 2.Mach 12/19, 1.Par 18/6; W Dámáľzku ítároŃthá Krolá Arety ofádził był ítraż w mieŃcie Dámáľzczeńczykow chcąc mię poimác. *BibRadz* 2.Cor 11/32, 2.Reg 8/14, 1.Mach 1/36; A wyrzuciwŃzy ie [Adama i Ewę] ofádził [Bóg] przed Ráiem roŃkofzy Anioły Cherubin/ y ogniŃty miecz vŃtáwiczne/ áby ítrzegli drogi drzewá żywotnego. *BielKron* 2, 52, 54 [2 r.], 103v, 406; *RejPos* 286; *BudBib* 1.Mach 1/36.

Zwrot: »osadzić stráž« [w tym: nad kim (1), o kim (2)] (9): *BibRadz* 2.Cor 11/32; A gdy lie dowiedzyeli o nim [o Samsonie] FiliŃtynowie/ ofádžili o nim ítraż w bronach mieyfŃkich áby nigdzyey nie vŃzedł *BielKron* 52, 54, 86v, 103v, 105, 193v, 406; osadziwŃszy na zad stráž dla wiesci [...] poszedł ku Sliásku *ActReg* 56.

7. *Posadzić* [kogo na co] (1) : A Thenze Wernar myal bycz czeladnikyem ízamego Cufzky alye nyemyal Cufzka konya na chtorego by go byl ofadzil *LibMal* 1543/70.

8. *Obsadzić, zająć, zasiąść na czymś; w przen* [co] (1) : Bo duŃzá ítolec pirwŃzy w głowie ofádžila/ A potym lie po wŃytkim cieie rozŃzyrzyla. *RejWiz* 120.

9. *Zbudować, ugruntować* [co] (5) : witkę mu iáko Grobla ma być wyŃoka poŃtáwiwŃzy: á ón iuż będzie powinien Groblá chędogo ofádzić *Strum* F3.

Szereg: »zbudować i (a) osadzić« (2): *RejAp* 175v; Tedy łam łzedł z onymi oycy ná pułzczą/ mieýłce im vkazał/ zbudował/ y on pierwfzy v Kártuzow kłafztor ofadził. *SkarŻyw* 291.

W przen (2) : Konítántyn Cefárftwo fwiátá wżytkiego náreligiey ofádził. *SkarKazSej* 679b *marg*, 679b.

10. praw. *Wdrożyć postępowanie sądowe, ustanowić, powołać sąd; wykorzystać przepis prawny* (9) :

Zwrot: »osadzić prawo« [*w tym: przeciw komu* (1), *o kim* (4), *na kogo* (1)] = *constituere iudicium Mącz, Cn; inquirere PolAnt; constituere actionem a. quaestionem Mącz; iudicium locare JanStat; dare iudices, quaestionem exercere Cn* [*szyk zmienny*] (9): A ták gdy fię o nim [o *Piotrze Apostole*] Herod wywiádował á nie nálażł go/ ofádziwfzy práwo o łtrożoch [*inquirens custodes*]/ łkazał ie ná łtracenie *BibRadz Act* 12/19; poiman Słábofz y przywiedzyon ná Ratułz/ ofádźili o nim práwo gorące/ y ścięli. *BielKron* 418, 229v; Quaestio aliquando accipitur pro iudicio, ut exercere quaestionem in siccarios, Ofádźić práwo ná morderze y mężoboyce. *Mącz* 336b; Constituere iudicium dicebant veteres et constituere quaestionem, pro eo quod est constituere actionem, Sady/ wiece/ álbo roki położyć. [...] Constituere iudicium capitis in aliquem, Ofádźić práwo o kim. *Mącz* 413a; A tám [na *Węgrzech*] Ludowik ofádziwfzy práwo ofádźił ich [*córki Kazimierza Wielkiego*] od dziedzictwa y łuccelliey Krolełtwá Polłkiego *StryjKron* 452; Ale iednák przeciwko tym [*którzy cła wybierają prawa nie mając*] Król Ie^{so} M. przedsię práwo ofádźi: á ci/ którzy ná nim będą łiedźieć/ łkazanię vczynią *SarnStat* 396; koždy [...] obywałł [...] zbieglęgo Kmieciá będzie powinien wroćić: to iest/ práwo Polłkie ofádziwfzy [*Iure Polonico locato JanStat* 1087]/ y wedle tegóž czyniąc łprawiedliwość temu/ który fie Kmieciá vpomina *SarnStat* 935 [*idem*] 662; [Stało sie to za urzędú pana Sadowskiego, który był osadził práwo, który był osadzony na urzędzie jego m[ilości] pana wojewody. *KsięgiSądŁuck* 1561 nr 171].

11. Uwięzić [*kogo; w tym: gdzie* (4)] (5) : Ktorych [*kniaziów*] potym ofádziwfzy w Trokach iáko zdraycow dal Kazimierz poścínác *StryjKron* 597.

Zwrot: »osadzić do więzienia« [*szyk zmienny*] (3): A Brátá łwoiego Sudźisławá Xiązę Plkowfkie poimał/ y ofádźił go do więzienia w Porubiu. *StryjKron* 175, 180, 395.

Szereg: »osadzić i pod strażą chować« (1): ále twárdym fię w tym bárzo mátce łtáwił/ on młodzienciec łwięty: więcey łobie zakonny vbior ważac/ á niłzli krolewfki łzárłat/ tak iłz o iego wżyciu ná to zwątpiwfzy/ ná zamek go ieden ofadzić/ y pod łtrażą chować kazała *SkarŻyw* 200.

»poimać i osadzić« (2): Bo Izasław [...] y Włewold/ [...] zbuntowali fie ná Wizesławá Brátá Xiązę Połockie/ y poimáli go chytrze z dwiemá Synámi iego/ y ofádźili do więzienia w Kijowie. *StryjKron* 180, 175.

12. Nabić, nasadzić, oprawić; implere, replere *PolAnt; claudere Mącz; distinguere, interstinguere Cn* [*w tym: co* (7); *czym* (7); *w tym: co czym* (6)] (8) : Y ofádźili go [*napiersnik*] cztermi rzędy kámieni/ w pierwfzem rzędzie był Sárdyus/ Thopázyus/ y Szmárágd. *BibRadz Ex* 39/10; Cludo idem quod claudio, Ut cludere arborem restibus. Drzewo wiciámi obyąć. Cludere auro, Złotem ofádźić. *Mącz* 58a.

W porównaniach (3): łtániećie fie ták ochędożeni iáko łkrzydłá gołębice gdy by ie ieffcze ktemu kto złotem y łrebrem ofádźił. *RejPs* 98; *RejZwierc* 61v; *WerGośc* 235.

W charakterystycznych połączeniach: osadzić *perłkami* (*perłami*) (4), *srebrem, złotem* (2).

Zwrot: »foremnie osadzić« (1): Ktory [*Bezeleel*] y kámienie foremnie oládzi [*in arte lapidaria ad implendum*]/ y drzewo wyćiefze/ owa kázde rzemieřło dořtátecznie wypráwi. *BibRadz Ex 31/5.*

W przeni (2): Pijániczá á wřzetecznik [...] pothym wřpánolřeie iz řywego řrebrá w człónki nápuřci/ á perełkámí twarz oládzi/ węgrow á cudzoziémcow w nos napuřci *RejZwierc 142; GosłCast 56.*

Synonimy: **1.b.** *obtoczyć, okolić, otoczyć; 2. obwarować, oprawić; 5. mianować, naznaczyć, nominować; 11. uwięzić; 12. oprawić.*

Formacje współrdzenne cf SADZIĆ.

Cf OSADZENIE, OSADZONY

EW